

برنجی سنه ۱۳۲۷

هر کون صبا حلی نشر اولنور انسانیته خادم دینی سیاسی عثمانلی غزته سیدر

ابونه فیئاتی

ممالک عثمانیه ایله بلغارستان بوسنه

هرساک مصر ، قبریس

و کرید ایچون

سنه لک ۱۲۰ آلتی آیلغی ۷۰

غروشدر

استانبول ایچون سنه لکی ۱۰۸

غروش

۱۳۲۴

صاحب و مدیر مسئولی
قبریسلی درویش وحدتی
امور تحریریه ایچون مدیر مسئوله
مراجعت اولنور

آدره سی :

ساقی بک مطبعه سی

۱۰ محرم ۱۳۲۷

پازار ایرتسی

۱۹ کانون ثانی ۱۳۲۴

۱ شباط ۱۹۰۹

§ استدلالات مخصوصه مزه نظر آ بو توقیف
ایدیش اولانلر استغفارینی ویرمک ایستینلر
اولسه کرکدر .
هر حالده شمدی یه قدر ملتک نان و نعمتیه
پرورده ارله رق بودرجه یه واصل اولمش
بولنان مکتب حربیه شاگردانک اطاعت
و تربیه عسکریه جهتیه عمومیه بر نمونه امتثال
اولمسی لازم کلیرکن بوکی احوال انتظامشکنانه یه
تشبث ایتلمی کنیدیلرینه ایی برنام قزاندرمش
اولیه جقدر . بونک ایچون اظهار تأسفمن
کندمزی منع ایده میورز .

شیخ الاسلام افندی حضر تلینک

نظر دقتلرینه

ایکی ایکی بحق سنه اول پدرینک ارتحالیله
یکرمی بش لیرا قدر بر معاشه نائل اولان بر
خانمک پدرینک حیاتنده دوام ایتدیکی بک
اوغلنده کی لیلی براجنبی مکتبته دوامی مناسب
اوله میه جغه و کنیدیسنک ده یالکز قالدیغه بناء
اولزمان انشته سی طرفدن اقامتگاهنه انمش
ایسه ده انشته سنک خانه سنده کی طرز حیات
ومعیشته اسلامییه حسب الاستعداد مزبورنک
خوشنه کتیمش اوله جق که انقلاب اداره یی
متعاقب انشته سی افندی یه ده اطاعت ایتیه رک
سنی اون سکری تجاوز ایتدیکی حالده ینه اسکی
کتیدیکی مکتبه دوام و طالبات سائر نک قیافتده
معلمین و مبصرین و حتی بعض زوار قارشیسنده
مکتبده عرض اندام ایلدیکی واصل سمع تأسف
اولمشدر ؟

تحصیل علم و هنر نه درجه ده موجب تقدیر
ایسه قننی دین و مذهبدن بولنورسه بولنسون
کنیدی دینه عدم رعایتله مبالا تسزلقده بو -
لنسیده اودرجه ده شین و نفرتیدر . اگر ماد
وموازل مومی انیهانک فکری بهمه حال او -
مکتبک اکیال تحصیلنده ایسه دیناً اکتسابی
ممنوع اولان . . . شیلری اتهرق الدینی یکرمی
بش لیرا معاشک نصفی اورانک معلملرینه
حصر ایله ذاتاً بک اوغلنه قریب بولنان خانه سنه
جلب ایتلی ادا دینیه و ملیه سنه موافق قیا -

فته تحصیلی اکیال ایتلیدر ! مسله کسنلک ،
ثباتسزلق کی احوالی اعتیاد ایدنلردن نه عالم
انسانیت نه ده کنیدی تقسی استفاده ایده مز .
شمیدیلک کنیدیلرینی تشهیر و اعلان ایله جلب
انظاره لزوم کورمده انسانیت و دیانت نامنه
شواخطار خالص و خیر خواهانه مز دائر سنده
حرکت بیورهرق اتیه فکرلری و جبهه عالم
انسانیتیه خدمت ایتک صورتیه هم جنسینه
موجب عبرت اوله جقلرینی امید ایدرز . شو
عبرتک برده عکسی جهتی واردر که کنیدی
جقلرنده موجب نکبت اولسه کرکدر .

وحدت وجود

بو ترکیب بر زمان در ، صوفیه اراسنده بک
زیاده زبازد اولمقده در . بو ترکیبی حقیقه ادراک
ایدنلردر که بردها دونه مزلر . بطلانسه حکم
ایده مزلر ، بو ترکیبی لایقیله اکلا یانلردر که :
غوامض کائناتی ، حقائق حادثاتی ، حل ایدرلر
زیرا بو ترکیب ، حلال مشکلاتدر . بتون منطقلر
بتون سرلر ، بو ترکیبه قارشیه کردنداده تسلیمدر .
بو ترکیبی اکلامغه چالیشانلر ، حقپرست
اولانلردر . حقپرست اولانلر ، بر رابطه ایله
باغلی اولمیانلردر ، فقط برکرده اکلا دیمی
جبل متین دین ایله او یله باغلانیر ، بوینه او یله
بر لاله حقیقت اوریلیر که : آرتق دین ایچون یشار ،
آرتق دین ایچون اولور . ایشته وحدت وجودک
فائده سی بو . کله م بو ترکیبک حلنه : عجبا انسان
قرده شلرینی نه ایچون سور ؟ یا خود سائر انسانلره
نه سبیدن ترجیح ایدر ! بررحم مندردن بر صلب
پدردن کلدکلری ایچون دکلی ؟ بر پدر ، تصور
اولونسون که : اولاد و احفاده احفاد احفاده مالک
اوله رق بر قاچ یوز کشی یه واصل اولمش .

صکرده ده ، او پدرک پدری ، پدرینک پدری ؛
وهلم جرا اک صوک بر پدره قدر کلش ، او
صوک بابا ، هیمزک ادم دیدیکمز دکلی ؟ .
ایشته بشرده کی وحدت وجود !

استطراد

دیمک اولور که : انسان نامی التنده کی

قرده شدن باشقه برشی دکلدر . عیب برقرده ش
محبته بر بریمزی سومک لازمکلیرکن بر بریمزه
دشمن ، بر بریمزه عدوجان . بو عداوت ایسه
اخلاقسزلقندن متولددر . او یله ! بکون پدر -
لری موجود اولان برادرلر ، بر برلرینه عین
سویه ده محبت ایتزلریا ! پدرک رضاسی که : او
عائله نک قانونیدر ، هر کیم او قانونه رعایت
ایتزسه توجه پدردن ساقط اوور . پدرک
قانونه رعایت ایتیمان قرده شلرک کوزندن ده
دوشر . بر خانه ده بولند قجه برانونه رعایت
ایدلکجه هر نه قدر کوزدن دوشرن ، توجه
پدری غائب ایدن ، ینه او قانونه رعایه چالیشهرق
بین العائله دوام حب و موالاته سعی ایتسه بیله ،
خانه ایرلیمی ، قانون پدرده نقض اولنور ،
کنیدی اجتهادیه حرکتیه باشلار ، ایکی قرده ش
بر حیات اولدقلری حالده طرف طرف اوله رق
بر برلرینک محینه قدر یوریرلر بو حالم ،
الحاله هده عشار اراسنده موجوددر .

ایشته او پدر ادم ، قانون ده ، شریعتدر .
شریعت ادمه ، اطاعت ایتیمان اولدی ، اخلا
قسز اولانلر پدر ، اخلاقسزلق ایسه ، شریعتسز
لق ، دینسزلکدر . دیمک که : بنی بشر اراسنده کی
محبتسزلکه سبب ، اختلاف دیندر . انسانلر
انسانلر کره ارضه یالکز بر دیز ایله متدین
اولمقجه ، صلح و صلاح تأمین ایدیلر مز .
حالبوکه وحدت وجود بشریت اده ده ، وحدت
ادیان ده دین اسلام ده متجلیدر .

مابعدی وار

وحدتی

● پو لتیقه مز . نه قولایدر !

بزده شهرت قزاق ، او ویا طاتبق
ایستیانلر اسلاملری ایاقلر الله آلبن خریستیا
نلری باش اوستنده طوتسوز ، او یله لری
امین اولسونلره از زمان طرفنده اروپا نظرند ،
اکبیوک ادم اولور . بر پرده اصلاحت یا به جقمی
زینهار ! اسلاملره باش قالدیرمه سن ! حرمت
ایتمه سین ، خریستیانلری حمایه ایتسون ، او یله
لرینی حکومتمز عزل ایتک ایسه سه بیله ، نه

مناسبت! همان اجنبیلری حمایه ایدر، متبوعنه قارشى قونطوراتو عقد ایدر،

ینه مواقعی محافظه ایدر، الویررکه: اسلاملری احما، خرسیتیانلری احیا ایتسون. ایشته داخلیه ناظر معالی مظاهر مزدولتو حمین حامی پاشا حضرتلری! قاچ سنه دنبیری روم ایلیده سوندیرمده اسلام خانه سی احیا ایتمده بلغار، روم چته سی برآمدیغی حالده، حالا، روم ایلینک اصلاحی، بلغارله روم، بیلمم هانکی جنس لرك تفریق «کنیسا» لرنده ارار. زهی اصلاحات! زهی همت!

دیدک آبرده ریاست اموره کچلدیمی، مطمح نظر، اوروپا لیلرک خوشلرینه کیده جک، خوشلرینه کیده جک اما: اسلاملره ده مضرت ویره جک اجرا آتده بولمئی. ایشته او زمان، او یله ذوات، بزده داهی اولور. استبداد پولتیقه سی هپ بوندن عبارت. بویله پولتیقه، نه قولایدیر؟ بالمناسبه شونی ده یازالم. حکومت ظالمه بزى مکه واپور یله صامسونه، اندن ده دیار بکره سوریوردی. بزمله واپورده بولنوب، قسطنیونییه دور اولنان «اووقات، پروغروموس» نامنده بر روم وار ایدی.

عالمه سی کندوسنی کورمک ایچون سرکه جیدن واپوره گلش ایدی.

پروغروسوس — نه حالده سکنز!

اوغلی — چوق شکر. نه یی یز.

بابایرو — یاره ایله نه یایدیکز!

اوغلی — ضبطیه ناظرى هر جمعه ایرتسی کونی نه ویمزه برپولیس قومیسری ایله ایکی لیرا خر جلق کوندردی...

ده نیجه، کوزلریمی درت آچدم. وین میجیمی سویله یورسک؟ دیدم. اوت: ه، جمعه ایرتسی کونی بزه ایکی آلتون کتیرلردی. دیدی.

اویله یا! زاولالی رومک، فرداسی کون بازارى بیله نظر دقته نیردی.

بزم رفیقیه — سزه پاره فلان، ویرن اولدیمی دیدم. شمعدی پولیس آراهه کیراسنی بکا جبراً ویردیردیکی کبی، خییث پولیس ده آراهه نك ایچنه کیردی وطیشاری اوطورمسنی

تکلیف ایتش ایسه مده، ذره قدر اهمیت ویرمدی. دیدی. زهی اسلامیت! زهی عدالت!

عجبا اودر ملعون مظلومه معیندن مهجور اولان براسلام خانه سنه بش پاره معاونت ایدلدیمی؟ یا مراجعت ایدنلره اولسون نظر مرحمتله باقلدیمی؟ چونکه مسلماندر، چونکه مسلمان شو یولده کی پولتیقه مز، نه قولایدیر!

شمعدی داخلیه ناظرى ده، مجلس مبعوثان ملتده حالا چته لرك موجودیتدن بحث ایدره ک اظهار درایت واقتدار بی غایت ایدیور.

سنه لردنبیری عدم مرکزیتله اداره ایتدیکنک برقطعه ده، الان چته لرك موجودیتنی اقرار ایتک، بیلمه میزکه: برمه ارتیدر؟

یابوقدر، ارناوودلری، فیزانلرده، غرب طرابلسلرنده، عکالرده، اظنه لرده، و دیار بکرلرده، خرپوطلرده ایکنه تهرک کیمسه نك برده یا عودت لرینه دلالت ایتدیکی حالده، اعدامه محکوم اولان یوزلرجه بلغارلری نه دن عفو ایتدیردک. یا خود سن عفو ایتدیرمده کده بلغارستانک التماس اوزرینه عفو اولندیلر. عجبا سن ده زوالی ارناوودلرک او وسیله ایله عفو لرینه دلالت ایده مز می ایدک. اول سنه هر فصله ارناوودلرک عفو هر طرفه تبلیغ اولنوب ده، جسور اولان والی لار برقمینی صالیویرمش، جبین اولانلر ایشی مخابره یه دوکش، حتی سزدن ده، هر طرفدن استیدان اولنمش ایکن، عمومی بر عفودن، نه ایچون بر قسمی استفاده ایتش بر قسمی بزمله برابر اون تموزه قدر بکلتلمشدر؟

پاشا حضرتلری! سوریه جق سؤال لار ایشته بونلر. و بو کیلردر. سزک هپکزی، طوپکسزک، پولتیقه سی، هب اسلاملری ارا. یوب صورمامق، خرسیتیانلری اوقشامق به اوروپانک توجه هاتنه مظهر اولمقدر.

بویله اولیمان، ممکن دکل شوزمانلرده ارتق صدر اعظم اوله مز، مکر قدمادن اولسون،

روم ایلی ده کی اجرا آتکز، نه در؟

مداخلات اجنبیه یی مملکتیه صوققمی؟ بومیدر درایت؟

بویله بر سؤال ایراد اولندیمی؟ البته جوابکز، ذاتاً کیدیوردی. اوقدری ده کوچ حال ایله یاپه بیلدم دکلگی؟

بوجوابکی غایت صافلری بولده، و پر زیرا بوفریسلی دیکله مز. اسلاملری ازمک، خرسیتیانلری حمایه ایتک پولتیقه مز نه قولایدیر!

وحدتی

دوائر رسمیه نك برچوقلرینه هواغازی الندی. نظره چیرکین کورلمامک ایچونده بوریلری طوان اره لرندن کچیرلدی. پک چوق دفعه بویوزدن حر بقلر وقوعه کلدی. برچوق ضرر لر کورلدیسه ده دوراندیش اولانلردن خانه لرینی سیغورطه ایتدیرنلر ضرر لرینی تلافی ایتدیلر. سیغورطه سز اولانلرده سنه لردنبرو یایدیره میانلری کوریلور ایسه ده شوزیانلر شخصیدر فقط خدانکرده دوائر رسمیه ده برحریق ظهورنده کی ضرر بونلره قیاس ایدیله. مه جکندن ودوائر امیریه ایچون قومپانیه لرده البته تنزیلات اجرا سنه یناشه جقلرندن هوا. فازیله تنویر ایدیلان دوائرک سیغورطه یه وضعی دفعاً للمحدور اخطار ایلرز معاذ الله دوائر جسمیه دن برینک ضیاعنک تلافی سنک نه قدر زور اولدیغی یالکیز چایسینک محترق اولدینی حالده ایکی سنه در اکمال ایدیله میان مکتب. سلطانی بی مثال اوله رق عرض وارانلر ایلر ازان جمله الافراغه ساعت قبولیه مأمورینک کیجه ده اشغالی تحقق ایدر ایسه سیغورطه نك لزومی واهیمتنده تظاهرایلر ظننده یز.

مکه احوالی

مکه مکرمه دن النان خبرلره نظر آهر طرفدن ورود ایدن حجاج ایکی یوز بیکی تجاوز ایتمشدر. بوقدن ازدحامله برابر صحت عمومیه برکالدر. عین زبیده صوبی شربه صالح اولدینی حالده محندن ایجاب ایدن مواقعه نقلنده مع